

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

25.12.2024

г.Мензелинск

№ 411

«Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районында
2025-2029 елларга хокук бозуларны профилактикалау буенча комплекслы
программаны раслау турында»

«Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» 23.06.2016 ел, № 182-ФЗ Федераль законны гамәлгә ашыру максатларында, шулай ук хокук бозуларны профилактикалау системасын, жәмәгать тәртибен һәм жәмәгать иминлеген ныгыту максатларында әлеге эшчәнлеккә жирле үзидарә органнарын, ижтимагый формированиеләрне һәм халыкны жәлеп итү, хокук бозуларны профилактикалауда жирле үзидарә органнарының ролен һәм жаваплылыгын арттыру һәм жинаятьчелеккә каршы көрәшне тормышка ашыру нигезендә, Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР ЧЫГАРА:

1. Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районында 2025-2029 елларга хокук бозуларны профилактикалау буенча кушымтада бирелә торган комплекслы программаны (алга таба Программа) расларга.
2. Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районы Башкарма комитетына программаның заказчы-координаторы булырга.
3. Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районы Башкарма комитетының 2025 елның 01 гыйнварыннан «2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районында хокук бозуларны профилактикалау буенча комплекслы программаны раслау турында» 26.11.2020 № 1127 карарын үз көчен югалткан дип танырга.
4. Әлеге карар 2025 елның 01 гыйнварыннан үз көченә керә.
5. Әлеге карар рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш.
6. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Житәкчесе

М. Р. Кәримов

Кушымта
Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль
районы Башкарма комитеты карарына
« 25 » 12 2024 ел № 411

Минзэлэ муниципаль районы
хокук бозуларны профилактикалау буенча
2025-2029 елларга
Комплекслы программасы

Э Ч Т Ә Л Е К

1. Паспорт	3
2. Проблеманың эчтәлеге һәм аны программалы чишүнең максатка ярашлылыгы	8-9
3. Хокук бозуларны профилактикалауның төп максатлары һәм бурычлары	9-10
4. Хокук бозуларны профилактикалау субъектлары эшчәнлеген координацияләү	10-11
5. Программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү	11
6. Программа чаралары:	
6.1. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы территориясендә жинаятьчелек дәрәжәсен киметү	12
6.2. Балигъ булмаганнар белән эшләнүнең инновацион рәвешләр һәм ысулларын куллану, балаларга һәм яшьләргә әхлакый һәм патриотик тәрбия бирүне активлаштыру һәм камилләштерү балаларга һәм яшьләргә әхлакый һәм патриотик тәрбия бирү	14
6.3. Хөкем ителгәннәрне иректән мәхрүм итү урыннарыннан азат итүгә эзерләүне оештыру.	18
6.4. Иҗтимагый куркынычсызлыкны тәэмин итүдә эчке эшләр органнары эшчәнлеген оештыру һәм жәмәгать урыннарында хокук тәртибен һәм куркынычсызлыкны тәэмин итү һәм жинаятьләрне ачу өчен заманча техник чаралар кертү.	19
6.5. Урамнарда хокук тәртибен тәэмин итү	28
7. Кабул ителгән кыскартулар	29
8. Программа бүлекләре буенча финанс чараларын исәпләү	30
9. Программаны гамәлгә ашыру нәтижеләрен бәяләү индикаторлары	31
10. Кушымта № 1	

1.Паспорт
Минзэлэ муниципаль районының 2025-2029 елларга хокук бозуларны
профилактикалау буенча комплекслы программасы

Программаның исеме	Минзэлә муниципаль районының 2025-2029 елларга хокук бозуларны профилактикалау буенча комплекслы программасы (алга таба-Программа)
Программаның заказчысы-координаторы	Минзэлә муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаны эшләү турында нигезләмә	. РФ Президентының "Россия Федерациясенә Милли иминлек стратегиясе турында" 2021 елның 2 июлендәге №400 Указы, Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Собраниясенә 29.02.2024 елгы юлламасы.
Программаның максаты	<p>Хокук бозуларны профилактикалау системасын формалаштыру, жәмәгать тәртибен һәм жәмәгать иминлеген ныгыту.</p> <p>Дәүләт органнарын, ижтимагый формироваиеләрне һәм халыкны хокук бозуларны профилактикалау һәм жинаятьчелеккә каршы көрәш эшчәнлегенә жәлеп итү.</p> <p>Профилактика эшчәнлегендә Минзэлә районы дәүләт һәм башкарма хакияте органнарының, жирле үзидарә органнарының ролен һәм жаваплылыгын арттыру.</p> <p>Балаларның һәм яшүсмерләрнең социаль мохитнең үзгәрел торучы шартларына социаль яраклашуын тәэмин итү.</p> <p>Гармонияле үсеш алган шәхес формалаштыру аша жәмгыятьнең рухи-әхлакый кыйммәтләрен үстерү.</p>
Программаның максатлары	<p>Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районы территориясендә жинаятьчелек дәрәжәсен киметү;</p> <p>хокук бозуларны профилактикалау буенча, барыннан да элек, эчкечелеккә, алкогольизмга, наркоманиягә, жинаятьчелеккә, балигь булмаганнарның күзәтүчесезлегенә, законсыз миграциягә каршы көрәшкә юнәлдерелгән эшне активлаштыру;</p> <p>иректән мәхрүм итү урыннарыннан азат ителгән затларны ресоциальләштерү;</p> <p>халыкка, иң элек яшьләргә һәм мәктәп яшендәге балаларга әхлакый тәрбия бирүне активлаштыру һәм камилләштерү;</p> <p>Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының хокук бозуларны профилактикалау буенча норматив хокукый базасын камилләштерү;</p> <p>хокук бозуларны кисәтү мәсьәләләрендә жирле үзидарә органнары эшчәнлеген координацияләү;</p> <p>хокук бозуларны кисәтүгә милекнең барлык рәвешләрендәге предприятиеләрне, учреждениеләрне, оешмаларны, шулай ук</p>

	<p>ижтимагый берләшмәләрне жәлеп итү; гражданның хокукый хәбәрдарлык дәрәжәсен һәм хокукый культурасын арттыру; Эчке эшләр органнарының дежур частьләренен гражданның хокук бозулар турындагы гаризаларына һәм хәбәрләренә оператив мөнәсәбәт; жәмәгать урыннарын алардагы хәлне тикшереп торунның техник чаралары белән тәмин итү; урамнарда һәм жәмәгать урыннарында кылынган хокук бозуларны кисәтү һәм профилактикалау эшен оптимальләштерү; экстремистик кәефләрне һәм күренешләрне, милли розгышны, раса һәм дини түземсезлекне профилактикалау; хокук бозулар кылуга китерә торган сәбәпләрне һәм шартларны ачыклау һәм бетерү</p>														
<p>Программаны тормышка ашыру вакыты</p>	<p>программа 2025-2029 елларда тормышка ашырыла.</p>														
<p>Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы</p>	<p>2025-2029 елларда программа чараларын үтәүгә 24261,5 мең сум финанс чыгымнары Минзәлә муниципаль районы бюджеты (алга таба – район бюджеты), бюджеттан тыш чыганаclar; гамәлдәге законнар белән тыелмаган башка чыганаclar акчалары исәбенә планлаштырыла.</p> <table border="1" data-bbox="544 1249 1528 1644"> <thead> <tr> <th>Ел</th> <th>Бюджет чыганаclarы Минзәлә муниципаль районы (мең сум)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2025</td> <td>4851,3</td> </tr> <tr> <td>2026</td> <td>4852,3</td> </tr> <tr> <td>2027</td> <td>4852,3</td> </tr> <tr> <td>2028</td> <td>4852,3</td> </tr> <tr> <td>2029</td> <td>4853,3</td> </tr> <tr> <td>Барлыгы:</td> <td>24261,5</td> </tr> </tbody> </table> <p>Күрсәтелгән чыганаclarдан бүлеп бирелә торган акчалар күләме фаразлау характерында була һәм, ирешелгән нәтижәләр нигезендә Программа чаралары исемлеген, аларны гамәлгә ашыру срокларын һәм этапларын төгәлләштерүне исәпкә алып, тиешле финанс елына бюджет проектын формалаштырганда билгеләнгән тәртиптә ел саен төзәтелергә тиеш.</p> <p>Фаразланган чыгымнар:</p>	Ел	Бюджет чыганаclarы Минзәлә муниципаль районы (мең сум)	2025	4851,3	2026	4852,3	2027	4852,3	2028	4852,3	2029	4853,3	Барлыгы:	24261,5
Ел	Бюджет чыганаclarы Минзәлә муниципаль районы (мең сум)														
2025	4851,3														
2026	4852,3														
2027	4852,3														
2028	4852,3														
2029	4853,3														
Барлыгы:	24261,5														

	<p>чараларны башкаруучыларның төп эшчәнлеген финанслауга бүлөп бирелә торган акчалардан; бюджеттан тыш акчалар, жирле бюджет, ТР бюджеты; гамәлдәге законнар белән тыелмаган башка чыганаclar; - Тиешле финанс елына район бюджетында программа чараларына ассигнованиеләр булмаса, финанслау район бюджетына өстәмә керемнәр булганда һәм (яисә) район бюджетының башка чыгымнары буенча бюджет ассигнованиеләрен кыскартканда гамәлгә ашырылырга мөмкин.</p>
<p>Программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм программаның бюджет нәтижелелеге күрсәткечләре</p>	<p>Программаны гамәлгә ашыру хокук бозуларны социаль профилактикалауның дәүләт системасының нәтижелелеген күтәргә, хокук бозуларны кисәтү эшчәнлеген оештыруга барлык милек рәвешләрендәге предприятиеләрне, учреждениеләрне, оешмаларны, шулай ук жәмәгәтчелекне һәм халыкны жәлеп итәргә, хокук бозуларны профилактикалауны норматив хокукый жайга салуны тәэмин итәргә мөмкинлек бирәчәк. Уздырыла торган чаралар нәтижәсендә:</p> <ul style="list-style-type: none"> - балигъ булмаганнар тарафыннан кылынган жинаятьләрнең чагыштырма күләмен 2025 елдагы 1,5% тан 2026 елда 1,4% ка, 2027 елда 1,3% ка, 2028 елда 1,2% ка һәм 2029 елда 1,1% ка кадәр киметергә; - рецидив жинаятьчелек дәрәжәсен киметергә, ягъни элек хөкем ителгән затлар тарафыннан кылынган жинаятьләрнең чагыштырма күләмен 2024 елдагы 31,2% тан 2025 елда 31,1% ка кадәр, 2026 елда 31,0% ка кадәр, 2027 елда 30,9% ка кадәр һәм 2028 елда 30,8% ка кадәр, 2029 елда 30,6% ка кадәр киметергә; - исерек хәлдә кылынган жинаятьләрнең авырлыгы 2024 елда 27,4% тан 2025 елда 27,0% ка кадәр, 2026 елда 26,9% ка кадәр, 2027 елда 26,7% ка кадәр һәм 2028 елда 26,6% ка кадәр, 2029 елда 26,5% ка кадәр; урамнарда һәм башка жәмәгәт урыннарында кылынган жинаятьләрнең чагыштырма күләмен 2024 елда 7,3% тан 2025 елда 7,2% ка, 2026 елда 7,1% тан 2027 елда 7,0% ка, 2028 елда 6,9% ка, 2029 елда 6,8% ка кадәр киметергә. <p>наркотик һәм психотроп матдәләрнең законсыз әйләнеше белән бәйлә жинаятьләр үсешенә юл куймаска;</p> <p>миграция агымнарын контрольдә тотуны көчәйтәргә, законсыз мигрантлар санын киметергә;</p> <p>халыкның хокук саклау органнарына ышаныч дәрәжәсен арттырырга</p>
<p>Хокук бозуларны профилактикалау</p>	<p>Программаны планлаштыруны, үзара хезмәттәшлекне, координацияләүне һәм аның үтәлешен гомуми контрольдә</p>

субъектлары
эшчәнлеген
координацияләү

тотуну ТР Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты гамәлгә ашыра, ул ел саен Программа чараларының максатчан күрсәткечләрен һәм чыгымнарын, программаны гамәлгә ашыру механизмын һәм башкаручылар составын төгәлләштерә, чараларны үтәү өчен җаваплы оешмалардан һәм ведомстволардан Программаның үтәлеше турында белешмәләр сората. Программаны гамәлгә ашыру, аларны үтәү срокларын, бюджет ассигнованиеләрен күрсәтеп, 5 чара исемлеген үз эченә алган еллык план нигезендә гамәлгә ашырыла. Чараларны финанслау районның финанс-бюджет палатасы һәм аларны гамәлгә ашыру өчен җаваплы һәм Программаны үтәүче ведомстволар аша гамәлгә ашырыла. Программаны гамәлгә ашыру өчен җаваплы башкаручылар дәүләт заказчысына программа координаторына квартал саен, хисап чорыннан соң килә торган айның 10 числосына кадәр, чараларны башкаручыларга тиешле бюджетлардан үсә барган йомгак белән һәм тулаем алганда хисап елында бүлөп бирелә торган чараларның үтәлеше һәм үзләштерелгән акчалар турында мәгълүмат тапшыралар. Программаны гамәлгә ашыру барышы һәм аның нәтижәлелеген бәяләү турында еллык хисап (алга табеллык хисап) Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан, башкаручылар белән берлектә, хисап елыннан соң килә торган елның 1 февраленә кадәр, программа буенча йомгаклау мәгълүматын формалаштыру өчен, хисап елыннан соң килә торган елга кадәр төзелә. Еллык хисап тәшкит итә:

- хисап чорында ирешелгән конкрет нәтижәләр;
- билгеләнгән вакытларда башкарылган һәм үтәлмәгән чаралар исемлеге (сәбәпләрен күрсәтеп) ;
- программаны гамәлгә ашыру барышына йогынты ясаган факторларны анализлау;
- чараларны үтәүгә бюджет ассигнованиеләреннән һәм башка акчалардан файдалану турындагы белешмәләр;
- җаваплы башкаручы тарафыннан программага кертелгән үзгәрешләр турында мәгълүмат;
- һәм башка мәгълүмат.

Программага үзгәрешләр кертү программа чараларын җаваплы башкаручы тарафыннан йә билгеләнгән таләпләргә туры китереп Татарстан Республикасы Хөкүмәте йөкләмәләрен үтәү йөзеннән гамәлгә ашырыла. Программа чараларының үтәлешен һәм финанс чараларыннан файдалануның нәтижәлелеген хокук бозуларны профилактикалау комиссиясе утырышларында даими карау планлаштырыла, анда программаны башкаручы бүлекләр һәм ведомстволар җитәкчеләре тыңлана.

2. Проблеманың эчтәлеге һәм аны программалы чишүнең максатка ярашлылыгы

Минзәлә муниципаль районы территориясендә хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә дәүләт сәясәтенең стратегик максаты булып барлык профилактика субъектларының: Минзәлә муниципаль районы башкарма хакимияте органнарының, муниципаль район составына керүче жирлекләренң жирле үзидарә органнарының, хокук саклау органнарының, ижтимагый берләшмәләренң һәм халыкның үзара хезмәттәшлеген оптимальләштерү юлы белән гражданның иминлек дәрәжәсен арттыру, законлылыкны һәм хокук тәртибен ныгыту тора.

Татарстан Республикасы Президентының 2005 елның 8 апрелендәге ПУ-127 номерлы Указы белән расланган Татарстан Республикасының коррупциягә каршы сәясәт стратегиясе, «Татарстан Республикасында жәмәгать тәртибен тәэмин итүдә гражданның катнашуы турында» 2015 елның 16 гыйнварындагы 4-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасында коррупциягә каршы көрәш турында» 2006 елның 4 маендагы 34-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, 2017 елның 11 гыйнварындагы Татарстан Республикасы законнары "Татарстан Республикасында хокук бозуларны профилактикалау турында" Ш-ТРЗ, 2009 елның 21 гыйнвары № 7-ТРЗ "Балигъ булмаганның жәмәгать тәрбиячеләре турында", 2010 ел, 2 ноябрь № 80-ЗРТ "Татарстан Республикасы территориясендә эзер продукция күләменң 15 проценттан артыграк этил спирты булган алкоголь продукциясен ваклап сату вакытын чикләүне билгеләү турында" 2010 елның 14 октябрендәге 71-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында балаларның сәламәтлегенә, аларның физик, интеллектуаль, психик, рухи һәм әхлакый үсешенә зыян китерүне кисәтү чаралары турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты Карары Татарстан Республикасының 2010 елның 29 октябрендәге карары «Татарстан Республикасында алкоголь продукциясен, сыраны, тәмәкене чиктән тыш күп куллануны киметү һәм халык арасында сәламәт яшәү рәвешен булдыру буенча өстәмә чаралар турында» №867 Татарстан Республикасы Президенты Указы № ПУ-369 "Татарстан Республикасында жәмәгать тәртибен саклауны көчәйтү буенча өстәмә чаралар турында".

Минзәлә муниципаль районында хокук бозуларны профилактикалау проблемасын хәл итүгә программ-максатчан якин килүне гамәлгә ашыру норматив хокукый базаны камилләштерү, хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру чараларын оештыру һәм халыкның барлык төркемнәрен хокук тәртибен тәэмин итүгә жәлеп итү юлы белән криминаль процессларны комплекслы тоткарлауга һәм криминаль киеренкелекне үстерүгә юл куймауга юнәлдерелгән.

Программа Минзәлә муниципаль районы территориясендә хокук бозуларны профилактикалау буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру буенча төп чараларның эчтәлеген билгели торган норматив документ булып тора. Хокук бозуларны профилактикалауның тәкъдим ителә торган системасы хокук бозуларга, жинаятьчелеккә, терроризмга, наркотик матдәләренң законсыз әйләнешенә һәм башка хокукка каршы гамәлләргә каршы көрәштә Минзәлә муниципаль районы жирле үзидарә органнарының, район составына керүче жирлекләренң жирле үзидарә

органнарының, хокук саклау органнарының, ижтимагый берләшмәләренең һәм халыкның көчләрен берләштерүне күздә тотат.

Социаль профилактика системасының таркалуы, яшьләренең мәшгуль булмавы һәм жәмгыятьтәге үзгәрешләр нәтижәсендә барлыкка килгән башка объектив сәбәпләр яшүсмерләр жинаятьчелегенең тагын да үсүенә этәргеч бирә. Балигъ булмаганнарга карата женси жинаятьләр үсеше күзәтелә. Жинаятьчелеккә каршы көрәш практикасы бүгенге көндә жирле үзидарә органнарының һәм ижтимагый хәрәкәтләренең тырышлыгын берләштерүне таләп итә. Хокук бозуларны профилактикалау мәсьәләләрен хәл итүдә тиешле финанс һәм матди-техник чаралар белән ныгытылган комплекслы якин килүне тәмин иткән очракта гына тамырдан үзгәрешкә ирешергә мөмкин. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районында бу өлкәдә хәлне яхшырту өлеге программа чараларына муниципаль һәм дәүләт ярдәме белән дә мөмкин.

3. Хокук бозуларны профилактикалауны оештыру нигезләре

2.1. Хокук бозуларны профилактикалау субъектлары системасын түбәндәгеләр тәшкил итә: - Татарстан Республикасы закон чыгару хакимияте органнары; - Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы башкарма хакимияте органнары; - төрле милек рәвешләрендәге оешмалар, предприятиеләр, учреждениеләр, сәяси партияләр һәм хәрәкәтләр, ижтимагый оешмалар, төрле ассоциацияләр һәм фондлар; - аерым гражданныр; - хокук бозуларны профилактикалау буенча Минзәлә муниципаль районы дәрәжәсендә төзелгән ведомствоара комиссия (алга таба - МВКПП).

2.2. Хокук бозуларны профилактикалау субъектларының үз компетенцияләре кысаларында төп функцияләре: - килеп туган криминологик вазгыятьне, район үзенчәлекләрен исәпкә алып, Хокук бозуларны профилактикалауның өстенлекле юнәлешләрен, максатларын һәм бурычларын билгеләү (конкретлаштыру); - хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә планлаштыру; - тиешле норматив хокукый актлар эшләү һәм кабул итү; - хокук бозуларны профилактикалау программаларын эшләү, кабул итү һәм гамәлгә ашыру; - профилактик эшне турыдан-туры гамәлгә ашыру; - хокук бозуларны профилактикалауның буйсынучы (түбәнгерәк) субъектлары эшчәнлеген координацияләү; - хокук бозуларны профилактикалау эшчәнлеген матди, финанс, кадрлар белән тәмин итү; - хокук бозуларны профилактикалауның буйсынучы (түбәнгерәк) субъектлары эшчәнлеген тикшереп торы һәм аларга кирәкле ярдәм күрсәтү; - профилактик эш тәҗрибәсе белән уртаклашуны оештыру. Халыкның яшәү урыны һәм профилактик йогынты ясау объектлары урнашкан районга караган муниципаль структуралар хокук бозуларны профилактикалау субъектларының бөтен системасының нигезен тәшкил итәләр.

Алар профилактик йогынты ясауның максималь мөмкинлеген, йогынты ясау чараларының нәтижәлелеген, аларның житәрлеклеген, адекватлыгын һәм комплекслылыгын социаль контрольнең бердәмлеге һәм аларга ярдәм күрсәтү нигезендә кешеләр белән эшләүдә индивидуаль якин килүне тәмин итә. Муниципаль органнар барлык милек рәвешләрендәге оешмаларның,

учреждениеләрнең һәм предприятиеләрнең профилактик юнәлештәге традицион ижтимагый структураларны торгызу һәм яңаларын төзү, хокук бозуларны профилактикалауда катнашу эшчәнлегенә ярдәм итәләр һәм аларны хуплыйлар, ирекле нигездә:

- хокук бозуларны профилактикалауда турыдан-туры катнашу;
- кешеләрне саклау һәм яклау, сәламәтлек, намус һәм абруйны саклау;
- биналарны саклау һәм милекне яклау;
- хокук тәртибен саклау;
- хокук бозу корбаны булу куркынычыннан котылырга мөмкинлек бирә торган рекомендацияләр эшләү, гражданнарга консультацияләр бирү, аларга башка ярдәм күрсәтү;
- хокук бозулардан зыян күргән затларга ярдәм күрсәтү;
- үз-үзенә саклау алымнары һәм ысуллары турында беләм тарату, гражданнарны шушы алымнарга, шулай ук хокук саклау органнары белән үзара эш итү кагыйдәләренә һәм күнекмәләренә өйрәтү;
- халыкның иминлеген тәмин итү, хокук бозулардан зыян күргән затларның хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау буенча дәүләт органнары эшчәнлегенә жәмәгать контролен гамәлгә ашыру. Барлык милек рәвешләрендәге оешмалар, предприятиеләр һәм учреждениеләр, сәяси партияләр һәм хәрәкәтләр, дини конфессияләр, төрле ассоциацияләр һәм фондлар профилактика эшчәнлегендә дәүләт органнары яки жирле үзидарә органнары йөкләмәсе буенча йә үз инициативалары буенча Россия Федерациясә законнары белән билгеләнә торган чикләрдә һәм формаларда катнашалар.

4. Хокук бозуларны профилактикалау субъектлары эшчәнлеген координацияләү

Хокук бозуларны профилактикалау субъектлары эшчәнлеген координацияләү хокук бозуларны профилактикалау буенча ведомствоара комиссиягә (алга таба - МКПП) йөкләнә. МКПП эшчәнлегенә региональ дәрәжәдә эшләнгән һәм кабул ителгән норматив хокукый актлар белән регламентлана. МКПП кабул итә торган һәм муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан расланган карарлар тиешле дәрәжәдәге профилактика субъектлары тарафыннан үтәлә.

МКПП кысаларында эшчәнлекнең аерым юнәлешләре буенча яисә хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә конкрет проблеманы хәл итү өчен эш комиссияләре төзелергә мөмкин. Профилактика субъектларында штаттан тыш нигездә МКПП белән хезмәттәшлек итү һәм программа чараларын үтәүне координацияләү һәм МКППда кабул ителә торган карарларны аларга кагылышлы өлешендә гамәлгә ашыру буенча эш төркемнәре төзелә. МКПП эшендә катнашуга аларның ризалыгы белән суд органнары һәм прокуратура органнары вәкилләре чакырылырга мөмкин.

МКПП вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә: - Тиешле территориядә хокук бозуларны профилактикалау торышына комплекслы анализ ясау, алга таба профилактика субъектларына тәкъдимнәр әзерләү; - хокук бозуларны профилактикалау буенча озак сроклы муниципаль комплекслы программалар проектларын эшләү, аларның үтәлешен, бүленгән акчаларның максатчан кулланылышын тикшереп тору; - жирле үзидарә органнарына хокук бозуларны

профилактикалау торышы турында мэгълүмат бирү эшчәнлекнең нәтижелелеген арттыру буенча тәкъдимнәр кертү; - профилактика субъектлары житәкчеләренә хокук бозуларны кисәтү, аларны кылуга китерә торган сәбәпләрне һәм шартларны бетерү мәсьәләләре буенча тыңлауларын оештыру; - профилактика субъектлары эшчәнлеген координацияләү: - хокук бозуларны кисәтү, аны камилләштерү буенча чаралар эшләү; - хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә норматив хокукий актлар проектларын әзерләү; - үзара хезмәттәшлекне ныгыту һәм жайга салу халык, массакуләм мэгълүмат чаралары белән тыгыз хезмәттәшлек итү.

5. Программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

2025-2029 елларда программа чараларын үтәүгә 24261,5 финанс чыгымнары Минзәлә муниципаль районы бюджеты (алга таба – район бюджеты), бюджеттан тыш чыганаclar; гамәлдәге законнар белән тыелмаган башка чыганаclar акчалары исәбенә планлаштырыла.

Ел	Бюджет чыганаclarы Минзәлә муниципаль районы (сум)
2025	4851,3
2026	4852,3
2027	4852,3
2028	4852,3
2029	4853,3
Барлыгы:	24261,5

Программа чараларын гамәлгә ашыруга чараларны башкаручыларның төп эшчәнлеген финанслауга бүлеп бирелә торган акчаларны куллану күздә тотыла.

Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында була һәм Минзәлә муниципаль районы бюджеты мөмкинлекләренән чыгып, тиешле елга Минзәлә муниципаль районы бюджеты проектын формалаштырганда билгеләнгән тәртиптә ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

физик затлар арасында ел саен үткәрегә торган "Закон территориясе" республика конкурсында катнашу, шул исәптән "Татарстан Республикасында жәмагать тәртибән саклауда актив катнашкан өчен" республика премияләрендә катнашу	«ООМР»															
Максат: Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районында хокук бозуларны һәм жинятыларне профилактикалау эшчәнлеген камилләштерү																
1 нче бурыч: Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы территориясендә жиняты-челек дәрәжәсен киметү																
1.1. Муниципаль берәмлектән хокук бозуларны профилактикалауның барлык субъектлары (яшлар эшләре һәм спорт, социаль яклау, сәламәтлек саклау, магариф, мәдәният бүлекләре, эчкә эшләр министрлыгы һ. б.) эшен тәэмин итәргә.	ИК ММР ОМВД (киләшү бүенчә)	2025-2029 еллар	100 мең кешегә (берәмлек кә)кылын ган жиняты-л ар саны	1060	1055	1050	1045	1040	1035	-	-	-	-	-	-	-
		2025-2029 еллар														
1.2. Билгеле бер яшәу урыны булмаган затларны жыно урыннарын һәм притоннарны ачыклау максатыннан подвал һәм чорма бүлмәләренән, баскыч шакмакларынның карап торышын тикшерү буенча айлык рейдлар үткәрепгә	ОМВД(киләшү бүенчә) ООО "Идара итү компаниясе (киләшү бүенчә)	2025-2029 еллар														

<p>1.3 ЧИТ ил граждандарынын нем граждандыгы булмаган затларнын килуен тикшереп тору, миграция исебенде тормаган затларны ачыкклау буенча идарече компаниялар белен узара хезмэтташлекке оештырырга (килешу буенча)</p>	<p>ИК ММР, ОМВД (килешу буенча) Идара иту компаниясе</p>	<p>2025- 2029 еллар</p>										
<p>1.4. Россия Федерациясе территориясенде легаль булмаган чит ил граждандарын нем граждандыгы булмаган затларны, шул ислептен хезмет эшченлеген законсыз гамалга ашыручыларны ачыкклау буенча уртак оператив- профилактик чаралар уткерерге</p>	<p>ИК ММР, ОМВД (килешу буенча)</p>	<p>2025- 2029 еллар</p>										
<p>1.5 ММЧда викимонологик гомуни белем биру: яшылар арасында жинаатчылек, наркомания нем токсикомания, бадаларнын юл-транспорт травматизмы, саламет яшау равеше, зарарлы гадетлернен зарарлы булуы проблемалары, жени жинаатчылерне профилактикалау, яшылерне рухи кыйметлерге юнелту нем патриотизмны пропагандалау буенча анлату эшлерге уткерерге</p>	<p>«Минзала» газетасы редакциясе (килешу буенча), МКУ «ОДМС» ММР, МКУ «ООММР» , ОМВД (килешу буенча)</p>	<p>2025- 2029 еллар</p>										
<p>1.6 масакулем мергумат чараларында: халыкнын уз телге белен корал нем суутыш кирек-яракларын тапшыру фактларын, жинаатчылерне булдырмауда нем ачуда ярдэм</p>	<p>«Минзала» газетасы редакциясе (килешу буенча), ОМВД(килешу буенча)</p>	<p>2025- 2029 еллар</p>										
<p>МБ</p>	<p>18,0</p>	<p>18,0</p>	<p>18,0</p>	<p>18,0</p>	<p>18,0</p>	<p>18,0</p>	<p>18,0</p>	<p>18,0</p>	<p>18,0</p>	<p>18,0</p>	<p>18,0</p>	<p>18,0</p>
<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>

<p>итүне, наркотик матдәләренән законсыз айланешега бәйлә, гаиләгә һәм баглитъ булмаганнарға каршы кылынган, шулай ук исерек хәлдә кылынган резонанслы жинаттыларне яктыртырга</p>		<p>ГАУЗ «Мензелинская ЦРБ»(киләшү бүенча), МКУ «ОО ММР</p>	<p>2025- 2029 еллар</p>									
<p>1.7 наркотик матдәләренә медицинадан тыш куллануга юл куючы затларны иртә ачыкклау максатыннан укучыларга һәм студентларга профилактик наркологиә медицина тикшерүләре уздырырга.</p>		<p>ИК ММР ОМВД(киләшү бүенча) Дәүләт алкоголь инспекциясе (киләшү бүенча), СМИ</p>	<p>2025- 2029 еллар</p>									
<p>1.8 коррупциягә, ялган акчаларга, алкоголь һәм спиртлы продукциянен законсыз айланешега каршы көрәш бүенча оператив-профилактик чаралар уздырырга, аларны массакүләм мәгълүмат чараларында яктыртырга, жәмәгәт урыннарында агитация-реклама материалларын урнаштырырга</p>												
<p>1.9. Россия Федерациясе Хөкүмәтенән «кешеләр күпләп була торган урыннарнын террорчылыктан саклануына таләпләрне раслау турында " 2015 елнын 25 мартындагы №272 карары нигезендә Татарстан Республикасы Минзәлә районы бүенча Россия ЭЭМ хезмәт күрсәтү территориясендә кешеләр</p>	<p>ОМВД(киләшү бүенча)</p>	<p>2025- 2029 еллар</p>										

<p>күлүп була торган урындарны, шулай ук полиция тарафынан мөжбүри сакланырга тиешле объектарнын террорчулыктан саклануы өлкөсөндө техник ныгытылган һәм янгыч куракчычызылыгычын тикшеру эшен оештырырга. полиция тарафынан мөжбүри сакланырга тиешле объектар (территориялар), һәм мондый урындарнын һәм объектарнын (территорияларнен) иминлек паспортлары формаларын», шулай ук финанс һәм матди кыйметларне саклау объектарын, шул исәптән аларны транспорттировкалаганда да, жинагылар кылуга китерген сөбөлдрне һәм шартларны бетеру буюнча чаралар күрөлмөгөндө, вазыйфалар затларны административ жавалпылыкка тартырга.</p>		2025-2029 еллар									
<p>1.10.Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «спорт объектарнын террорчулыктан саклануына таләпләрне һәм спорт объектыннын куракчычызылык паспортты формасын раслау турында» 06.03.2015 № 202 карары нигезендә спорт объектарнда террорчулыктан саклану</p>	<p>ОМВД(килешу буюнча) МКУ ОДМС</p>							<p>МБ</p>	2513,6	2513,6	2513,6

өлкәсендә техник ныгтылгуны һәм янғын куркынычсызлыгын тәэмин итү эшен оештырырга(ДЮСШ «Олимп», ДЮСШ Юность», ДЮСШ «Юбилейный»).		2025-2029 еллар									
1.11.Социаль өлкә уңреждениеләре (шул исәптән ижәт йортлары) территориясендә Коммерциячел, шул исәптән түләүле хезмәтләр күрсәтүче оешмаларның һәм башкаларның эшчәнлегенән законлылыгын саклау эшен оештырырга.	ОСЗ МТЗ и СЗ РТ(киләшү бунча), ГБУ ЦЗН (киләшү бунча), МКУ ОО, ОМВД (киләшү бунча)	2025-2029 еллар									
1.12.Предприятиселәрдә, уңреждениеләрдә һәм оешмаларда, шул исәптән кече һәм урта бизнестә баһитъ булмаганнарға карата хезмәт законнары таләпләренән, хезмәтне саклау һәм куркынычсызлык техникасы каһийдәләренән үтәләшен контрольдә тоту эшен оештырырга.	ИК, ОМВД (киләшү бунча), ГБУ ЦЗН(киләшү бунча)	2025-2029 еллар									
1.13. Кешенән биологик мохитендә (бәвелендә) наркотикларны билгеләүгә экспресс-тестлар белән тәэмин итү	ГАУЗ «Мензелинск ая ЦРБ»	2025-2029 еллар	100	100	100	100	100	100	-	-	-
1.14 респуБликанын психиатрия һәм наркологи уңреждениеләрендә күзәтү астында торучы затлар турында автоматлаштырылган мәгълүматлар банкы базасын камилләштерергә.	ГАУЗ «Мензелинск ая ЦРБ» (киләшү бунча)	2025-2029 еллар									

<p>һәм исәпкә күчү, аларга матди, медик-психологик, педагогик һәм юридик характердагы хезмәтләр күрсәтү эшен оештырырга</p>		<p>ОСЗ (киләшү буюнча) 2025-2029 еллар</p>							
<p>2.6 багаларның күзгүчәсезлегә һәм жинаятьчелек, социаль ятимлек проблемалары буюнча ведомствара кинәшмәләр, «Түтәрәк өстәлләр» утырышлары уздырырга, шул исәптән төрлө дәрәжәләгә депутатлар, икътималый оешмалар һәм массакүләм мәгълүмат чаралары вәкилләре катнашында</p>	<p>МКУ «ОО ММР, МКУ «ОДМС» ММР, МКУ «УК ММР», ОМВД (киләшү буюнча)</p>	<p>2025-2029 еллар</p>							
<p>2.7 хәрби хезмәткә чакырылу яшендәгә гражданданнарның сулгыш хәрәкәтләрендә һәм локаль конфликтларда катнашучылар, авыл мәдәният йортлары һәм район мәдәният йорты каршындагы урынарда һавәскәр оешмалар белән очрашуларын, шул исәптән багаларга һәм яшыларга патриотик тәрбия бирү буюнча кичкә вакытны оештырырга.</p>	<p>МКУ «ОО ММР, МКУ «ОДМС» ММР, МКУ «УК ММР», ОМВД (киләшү буюнча), РВК</p>	<p>2025-2029 еллар</p>							
<p>2.8 мәктәп профилактика отрядларының ел саен район спартакнадаларын уздырырга, жинүчеләрне бүләкләргә</p>	<p>МКУ «ОДМС» ММР, МКУ «ОО ММР» ФОРПОСТ</p>	<p>2025-2029 еллар</p>							

2.9 14 яштан 18 яшыга кадәрге багитъ булмаган гражданнырны укудан буш һәм каникул вакытында эшкә урнаштыруда ярдам күрсәтергә	ГКУ «ЦЭН» ММР) АЖ башлыктары, МКУ «ОДМС» ММР, МКУ «ОО» ММР	2025-2029 еллар						PT	299,45	299,45	299,45	299,45	299,45	299,45
2.10 Учреждениеләрде һәм оешмаларда багитъ булмаганнарға карата хезмәт законнары таләпләренән, хезмәтне саклау һәм куркынычсызлык техникасы кагыйдәләренән үтәлешен тикшерергә	КДН и ЗП ГКУ «ЦЭН» ММР (киләшү буюнча)	2025-2029 еллар												
2.11 ятим балалар, ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар, аз тәэмин ителгән, имин булмаган һәм күпбалалы гаиләләрдәге, шулай ук багитъ булмаганнар эшләре буюнча бүлекчәләрдә исәптә торучы балалар өчен жәйге сәламәтләндерү лагерыларына, шифаханәләргә, ял йортларына түләүсез юлламалар квотадауны тәэмин итәргә.	ОСЗ(киләшү буюнча) МКУ "ОО ММР", МКУ «ОДМС» ММР	2025-2029 еллар						PT	78,812	78,812	78,812	78,812	78,812	78,812
2.12 укучыларнын һәм яшларнен ялын мониторингларга һәм шуннын нигезендә күтүб	МКУ «ОДМС» ММР, МКУ «ОО ММР»	2025-2029 еллар												

<p>формирование, спорт секциялара, түгөрөктөр, ужу курслары оештырууны тээмин итэргэ</p>											
<p>2.13 социаль куркыныч хэлдэгэ гаиллеларне һәм багаларны ведомствора социаль ялгау оештырырга</p>	<p>ОСЗ (килешу бүенча), ООИ ПИК ММР, МКУ "ОО ММР", ГАУЗ «Мензелинск ая ЦРБ»(килеш ү бүенча), МКУ «ОДМС» ММР</p>	<p>2025-2029 еллар</p>									
<p>2.14 ужуыларнын үз-үзлөрөн тотышындагы тайпылышларны булдырмау, саламет яшау рәвешен формалаштыру бүенча профилактика-белем бирү программаларын гамалга ашырырга</p>	<p>МКУ «ОО ММР, ГАУЗ «Мензелинск ая ЦРБ»(килеш ү бүенча)</p>	<p>2025-2029 еллар</p>									
<p>2.15 магариф учреждениелоренда ужуыларны наркотикларнын законсыз айленеше өлкөсенда хокук бозулар кылуга жәлеп итүне кисетү бүенча уртак чаралар үткөрөргө</p>	<p>МКУ «ОО ММР, МКУ «ОДМС» ММР, ОМВД (килешу бүенча),</p>	<p>2025-2029 еллар</p>									
<p>2.16 баалить булмаганнар арасында хокук бозуларны ачыкклау бүенча чаралар үткөрөргө, багалар тәрбиялау белем</p>	<p>ОМВД (килешу бүенча), КДН и ЗП, МКУ «ОО ММР,</p>	<p>2025-2029 еллар</p>									

<p>шөгүлүлөнми торган ата-аналарга карата профилактикалик эш оештырырга (максатчан рейдлар үткөрөргө, шул исептэн 71-ТРЗ номерды башкаруу буенча)</p>	<p>МКУ «ОДМС» ММР, ОСЗ (килешүү буенча)</p>	<p>2025-2029 еллар</p>											
<p>2.17 "Ин яхшы профилактика отряды" конкурсы үткөрөргө</p>	<p>МКУ «ОО ММР, ОМВД</p>	<p>2025-2029 еллар</p>											
<p>2.18 мектеп укучулары һәм студентлар өчен харби-патриотик лагерлар оештырырга</p>	<p>МКУ «ОО ММР, МКУ «ОДМС» ММР, ВК</p>	<p>2025-2029 еллар</p>											
<p>2.19 оештырырга: физкультура-спорт һәм хайрия спартакиадалары, ярышлар, фестиваллар һәм конкурслар оештырырга, конкурсларда жинүчелерге һәм катнашучыларга бүлекләр алуга мажбүри рәвештә аяча бүлөп бирерге</p>	<p>МКУ «ОДМС» ММР ДНОШ, МКУ «ОО ММР, МКУ «ОКММР»</p>	<p>2025-2029 еллар</p>											
<p>2.20 төрлө типтагы һәм төрдәге магариф учреждениелерендә, социаль приютларда укучылар өчен наркотиклар куллануны, эчкечелекне, алкогольизмны һәм тамәке тартуны кисәтү һәм кисәтү максатында семинарлар, лекцияләр оештырырга</p>	<p>МКУ «ОО ММР, МКУ «ОДМС» ММР, ГАУЗ «Мензелинск ая ЦРБ»</p>	<p>2025-2029 еллар</p>											

2.21 һөнәри бөлөм биру Учреждениелеренде бөлөм алгучы ятим балалар, ата-ана тәрбиясенән махрүм калган балалар һәм ятим балалар, ата-ана тәрбиясенән махрүм калган балалар арасыннан булган заглар өчен хайрия акцияләре оештырырга	МКУ «ОО ММР МКУ «ОДМС» ММР, МКУ «ОКММР»	2025- 2029 еллар									
2.22 хокук бозуларны профилактикалау һәм хокукый жаваплылык формалаштыру буюнча махсус тамашалар һәм киносенслар оештырырга	МКУ «ОО ММР МКУ ОК ММР»	2025- 2029 еллар									
2.23. Балитъ булмаганнарның жәмәгать тәрбиячеләре арасында ел саен үткәрелә торган республика конкурсының муниципаль этабын үткәрүне оештырырга.	ИК ММР КДН и ЭП ММР, МКУ «ОО ММР, МКУ «ОДМС»	2025- 2029 еллар									
3 нче бурыч: хөкөм ителгәннәрне ирәктән махрүм итү урыннарыннан азат итүгә әзерләүне оештыру											
3.1 жирге үзидара органнына ирегәннен махрүм итү урыннарыннан азат ителгәргә тиешле заглар турсында вакытында хәбәр итүне тәэмин итүгә	ТР буюнча Россия ФКУ УИИ УФСИН Минзәлә районы филиалы (киләшү буюнча)	2025- 2029 еллар	Элек хөкөм ителгән заглар тарафыннан кылынган жинаятларн ен.	18,5 %	17,9 %	17,6 %	17,3 %	17,0%	16,7%		
3.2 ирәктән махрүм итү урыннарыннан азат ителгән, алкоголизм һәм наркомания белән интегүче загларны социаль реабилитацияләү	Никольский кафедраль соборының мөхтәсәбәте һәм	2025- 2029 еллар	Тикшерелгән жинаятларн ен. гомуми санының чагыштырма күләме, процентлар								

эшэнэ дини конфессия вакылларын жалеп итэргэ	настоятеле (иерей) ; Россия ФКУ УИИ УФСИН (килешү буенча) ОМВД (килешү буенча) (килешү буенча)									
3.3 иректэн махрүм итү урыннарыннан азат ителген затларны эшкө урнаштыруда ярдем күрсөтсөргө.	ГКУ «ЦЭН» (килешү буенча) ОСЗ (килешү буенча),	2025- 2029 еллар .								
3.4 иректэн махрүм итүгө бэйле булмаган жазаларга хөкем ителгеннар артынан контроль, профилактик эшнө көчөйтү һәм рейдлар үткөрү	ИК ММР, Филиал по Мензэла районы ФКУ УИИ УФСИН Россия РТ буенча	2025- 2029 еллар								
3.5 иректэн махрүм итү урыннарыннан азат ителген затларга документларны торгызуда һәм расмилаштыруда ярдем күрсөтсөргө	ИК ММР ОМВД, ОМВД	2025- 2029 еллар								
3.6. Иректэн махрүм итү урыннарыннан азат ителгеннар өчен медицина тикшерүе, шулай ук туберкулез белән авыручылар өчен давагалу-	ЦРБ, Минзэла районы буенча филиал	2025- 2029 еллар								

7. Кабул ителгән кыскартулар

- ИК ММР** - Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты
- ИК города ММР**-Минзәлә муниципаль районы Минзәлә шәһәре Башкарма комитеты
- ОМВД** – Россия Эчкә эшләр министрлыгының Минзәлә муниципаль районындагы бүлгеге
- МКУ «ОДМС» ММР** - Минзәлә муниципаль районының "Яшлылар эшләре, спорт бүлгеге" МКУ
- МКУ «ОО ММР** -"ТР Минзәлә муниципаль районы мөғариф бүлгеге" муниципаль казна үчреждениесе
- ГАУЗ «Мензелинская ЦРБ»** - «Минзәлә Үзәк район хастаханәсе " дәүләт автоном сәламәтлек саклау үчреждениесе
- ОСЗ**–Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Минзәлә муниципаль районындагы социаль яклау бүлгеге
- МКУ «ОКММР»** – «Минзәлә муниципаль районы мәдәният бүлгеге " муниципаль казна үчреждениесе
- ГКУ «ЦЭН г. Мензелинская»** - «Минзәлә шәһәрәнен халыкны эш белән тәэмин итү үзәге " дәүләт казна үчреждениесе
- Филиал по Мензелинскому району ФКУ УИИ УФСИН России по РТ – Россия Федераль жазаларны үтәтү хезмәтенен Татарстан Республикасы бунча Идарәсе жинаять башкарма инспекциясенен федераль казна үчреждениесе**
- ДЮСШ**- багалар-яшүсмерләр спорт мәктәбе
- ООиП ИК ММР** - Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитетының опека һәм попечительлек бүлгеге
- КДН и ЗП ММР** -Минзәлә муниципаль районының балитъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе
- ВК** - харби комиссарият
- ООО «УК г. Мензелинская и Мензелинского района»** - «Минзәлә шәһәре һәм Минзәлә районы идарәче компаниясе»жаваплылыгы чикләнгән жәмгыятте

8. Програма бүлэкләре буенча финанс чараларын исәпләү

№ бүлек	Бүлек исеме	Ел өчен чыганақлар суммасы						Барлыгы чыганақлар 2025-2029 еллар
		2025	2026	2027	2028	2029		
1.	Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы территориясендә жинаятьчелек дәрәжәсен киметү	2531,6	2531,6	2531,6	2531,6	2531,6	12658,0	
2.	Баһиғь булмағаннар белән эшләүнен инновацион рәвешләрен һәм ысулларын куллану, активлаштыру һәм камилләштерү бағаларга һәм ышларга ахлакый һәм патриотик тарбия бирү	640,3	641,3	641,3	641,3	642,3	3206,5	
3.	Хөкөм ителгәннәрне иректән мөхрүм итү урыннарыннан азат итүгә әзерләүне оештыру	-	-	-	-	-	-	
4.	Жәмәғать иминлеген тәэмин итүдә әчкә эшләр органнары эшчәнлеген оештыру һәм жәмәғать урыннарында хоқуқ тәртібен һәм иминлекне тәэмин итү һәм жинаятьләренә ачу өчен заманча техник чаралар кергү.	1674,4	1674,4	1674,4	1674,4	1674,4	8372,0	
5.	Урамнарда хоқуқ тәртібен тәэмин итү	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	25,0	
	Барлыгы:	4851,3	4852,3	4852,3	4852,3	4853,3	24261,5	

9. Программаны гамәлгә ашыру нәтижәләрен бәяләү индикаторлары

Мәсьәлә исеме	Бәяләү индикаторлары ахыргы нәтижәләр (Үлчәү берәмлегә)	Индикаторларның күрсәткечләре						
		Төп нигез	2025 ел	2026 ел	2027 ел	2028 ел	2029 ел	
1. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы территориясендә жинаятьчеләк дәрәжәсен киметү	100 мең кешегә (берәмлеккә)кылынган жинаятьләр саны	678,4	671,3	664,1	656,0	648,8	706,5	
2. Багитъ Булмаганнар белән эшләүен инновацион рәвешләрен һәм ысулларын куллану, активлаштыру һәм камиллаштыру бадаларга һәм яшьләргә охшакый һәм патриотик тәрбия бирү	Багитъ Булмаганнар тарафыннан кылынган жинаятьләрен, тикшерелгән жинаятьләренң гомуми санының чагыштырма өлеше, процентлар	0	0	0	0	0	0	
3. Хөкем ителгәннәрне иректән махрум итү урыннарыннан азат итүгә әзерләүне оештыру	Элек хөкем ителгән затлар тарафыннан кылынган жинаятьләрен, тикшерелгән жинаятьләренң гомуми санының чагыштырма күләме, процентлар	32,1%	32,1%	32,1%	32,0%	32,0%	31,9%	
4. Иجتиматый иминлекне тәэмин итүдә эчкә эшләр органнары эшчәнлеген оештыру һәм заманча жәмәгать урыннарында хокук тәртибен һәм иминлекне тәэмин итү һәм жинаятьләренә ачу өчен техник чаралар	Жәмәгать урыннарында теркәлгән, кылынган жинаятьләренң гомуми санының чагыштырма өлеше, процентлар	12,8%	12,9%	13,0%	13,1%	13,2%	13,3%	
5. Урамнарда хокук тәртибен тәэмин итү	Урамнарда кылынган теркәлгәннәрнен гомуми санында жинаятьләренң чагыштырма күләме	7,3%	7,3%	7,4%	7,5%	7,6%	7,7%	

Ярдәмче программа
«Минзэлә муниципаль районында
2025-2029 елларга Балигъ булмаганнар арасында
күзәтүчесезлекне һәм хокук бозуларны профилактикалау»

Программа исеме	« Минзэлә муниципаль районында 2025 - 2029 елларга балигъ булмаганнар арасында күзәтүчесезлекне һәм хокук бозуларны профилактикалау» (алга таба - ярдәмче программа)
Программаның заказчысы - координаторы	Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаның төп эшләүчеләре	<ul style="list-style-type: none"> - Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районы Башкарма комитеты; - Россия Эчке эшләр министрлыгының Минзэлә районы буенча бүлеге; - "Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге" МКУ - Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районы Башкарма комитетының «мәгариф бүлеге " МКУ - "Минзэлә үзәк район хастаханәсе" ДАССУ; - Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Минзэлә; муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге; - "ТР Минзэлә муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге" МКУ; - "Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының халыкны эш белән тәмин итү үзәге" ДБУ - Минзэлә районы филиалы Федераль казна учреждениесе Жәзаларны үтәтү федераль хезмәтенен ТР буенча Идарәсе жиняты төзәтү инспекциясе; - ТР Минзэлә муниципаль районы Башкарма комитетының опека һәм попечительлек бүлеге; - Татарстан Республикасы Хәрби комиссариатының Минзэлә районы буенча бүлеге
Программаның максаты	Балигъ булмаганнар арасында күзәтүчесезлекне, хокук бозуларны һәм жинятыләрне профилактикалау эшчәнлегенә нәтижәләлеге арттыру, шулай ук аларның хокукларын яклау
Программаның бурычлары	Балигъ булмаганнар белән эшләүнең инновацион рәвешләрен һәм бурычларын куллану.

	<p>балигъ булмаганнар арасында күзэтүчесезлекне һәм хокук бозуларны профилактикалауның, закон белән конфликтка кергән, шул исәптән ябык типтагы махсус уку-тәрбия учреждениеләреннән, тәрбия колонияләреннән кайткан балигъ булмаганнарны социаль реабилитацияләүнең район системасы инфраструктурасыннан файдалану мөмкинлеген үстерү һәм арттыру; балаларга һәм яшьләргә әхлакый һәм патриотик тәрбия бирүне камилләштерү</p>	
Программаны гамәлгә ашыру сроклары	ярдәмче программа 2025-2029 еллар дәвамында гамәлгә ашырыла..	
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	финанслауның Гомуми күләме подпрограммы бюджеты акчалары исәбеннән Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының тәшкит итә, 2721,81 сум.	
	Ел	Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы бюджеты чыганаclarы
	2025	544,362
	2026	544,362
	2027	544,362
	2028	544,362
	2029	544,362
	Барлығы	2721,81
	Искәрмә: финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм, тиешле бюджетларның мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтеләргә тиеш	
Елларга бүлеп, ярдәмче программаның максатын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм ярдәмче программаның бюджет нәтижеләлеге күрсәткечләре	<p>Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2029 елга ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <p>Эчке эшләр органының балигъ булмаганнар эшләре буенча бүлекчәсендә исәптә торучы балигъ булмаганнар санының 2024 елда 13 кешедән 2029 елда 10 кешегә кадәр кимүе;</p> <p>Эчке эшләр органының балигъ булмаганнар эшләре буенча бүлекчәсендә исәптә торучы балигъ булмаганнарның ял итү эшчәнлеген колачлауның 14 - 17 яшьлек балигъ булмаганнарның гомуми санында жинаять кылган 14-17 яшьлек балигъ булмаганнарның өлеше 2024 елда 70 проценттан 2029 елда 83 процентка кадәр кимү</p>	

1. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристика. Төп проблемалар һәм аларны хәл итү юллары

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсе булып Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районында Балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген, шулай ук балигъ булмаганнар тарафыннан һәм аларга карата кылынган хокук бозуларны һәм жинаятьләрен профилактикалау тора.

Районның жирле үзидарә органнары, территориаль эчке эшләр органы һәм башка хокук саклау органнары белән берлектә, балигъ булмаганнар арасында күзәтүчесезлекне һәм хокук бозуларны профилактикалау системасын үстерү буенча планлы эш алып бара.

"Балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау системасы нигезләре турында" 1999 елның 24 июнендәге 120-ФЗ номерлы Федераль законны үтәү йөзеннән Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы территориясендә балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген, хокук бозуларын һәм жинаятьләрен кисәтү мәсьәләләрен хәл итүдә бердәм алым гамәлгә ашырыла, балигъ булмаганнар белән профилактик эшнән ведомствоара системасы билгеләнә.

1999 елның 24 июнендәге 120-ФЗ номерлы Федераль закон, "муниципаль районнарның һәм шәһәр округларының жирле үзидарә органнарына балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссияләрен төзү һәм аларның эшчәнлеген оештыру буенча Татарстан Республикасы дәүләт вәкаләтләрен бирү турында" 2005 елның 30 декабрдәге 143-ЗРТ номерлы Татарстан Республикасы законнары нигезендә, "Татарстан Республикасында балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссияләре турында" 2011 елның 20 маендагы 26-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы шәһәр округларында һәм муниципаль районнарында Балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау буенча муниципаль комиссияләр төзелде.

Балалар хокукларын яклау өлкәсендә сәясәт формалаштырганда эшчәнлекнең төп өстенлеге булып балигъ булмаганнарның балалар һәм гаилә иминсезлеген, күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын кисәтү буенча профилактик эш тора.

Татарстан Республикасында берничә республика программасы гамәлгә ашырыла, шул исәптән балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген, хокук бозуларын, гаилә иминсезлеген һәм социаль ятимлекне профилактикалауга, республика яшьләренең физик һәм психологик сәламәтлеген ныгытуга юнәлдерелгәннәре дә.:

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 09.08.2013 N 553 карары белән расланган "2014 - 2025 елларга Татарстан Республикасы халкын эш белән тәмин итүгә ярдәм" дәүләт программасы;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 05.03.2019 N 158 карары белән расланган "2019 - 2022 елларга Татарстан Республикасында яшьләр сәясәтен үстерү" дәүләт программасы;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 05.03.2019 N 159 карары белән расланган "2019 - 2022 елларга Татарстан Республикасында физик культураны һәм спортны үстерү" дәүләт программасы.

Республикада балигъ булмаганнарны эш белән тәмин итүне оештыру буенча уртак ведомствоара эшне оештыру өчен "Инвалидлар һәм социаль яклауга аеруча мохтаж гражданныр өчен эш урыннарын квоталау һәм резервлау турында" 2006 елның 24 июлендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы кабул ителде.

Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районында күзэтүчесезлеккә китерә торган сәбәпләрне һәм шартларны ачыклауга һәм бетерүгә юнәлдерелгән социаль-педагогик, оештыру-хокукий, медик-психологик һәм башка чаралар системасын гамәлгә ашыручы профилактика системасының Муниципаль берәмлек территориясендә эшләүче барлык субъектлары катнашында социаль куркыныч хәлдәге гаиләләрне һәм балаларны ведомствоара социаль патронацияләү системасы булдырылды. балигъ булмаганнарның Сукбайлыгы.

Муниципаль берәмлектә муниципаль социаль-тернәкләндерү консилиумнары булдырылды, алар составына профилактиканың барлык субъектлары: социаль яклау, полиция, мәгариф, сәламәтлек саклау, опека һәм попечительлек, яшьләр эшләре буенча органнары һәм учреждениеләре һ. б. керә.

Социаль куркыныч хәлдә булган балигъ булмаганнарны һәм аларның гаиләләрен бердәм мәгълүмати исәпкә алуны формалаштыру максатында 2013 елдан республикада "Татарстан Республикасында социаль куркыныч хәлдә булган гаиләләрне һәм балигъ булмаганнарны Исәпкә Алу һәм мониторинглау" автоматлаштырылган мәгълүмат системасы кертелде.

Яңа мәгълүмат технологияләренен интенсив үсеше, масса күләм мәгълүмат чараларыннан файдалану, гомуми файдаланудагы мәгълүмат-телекоммуникация челтәрләренен таралуы, Реклама продукциясенен, электрон һәм компьютер уеннарының, кино-, видео -, башка аудиовизуаль хәбәрләр һәм материаллар. Аларны контрольсез куллану еш кына балаларга психотравматик һәм боза торган йогынты ясый, аларны хәвефле, агрессив, рәхимсез, жәмгыятькә каршы тәртипкә этәрә, аларны криминаль эшчәнлеккә, азгын гамәлләргә, комарлы уеннарга, тоталитар секталарга һәм башка деструктив оешмаларга жәлеп итүне жиңеләйтә.

Заманча мәгълүмат-белем бирү мохитенен балалар үсеше өчен зарарлы деструктив мәгълүмат белән тулганлыгы соңгы елларда житди масштаблар ала. Шуңа бәйле рәвештә 2010 елның 29 декабрәндәге 436-ФЗ номерлы "балаларны аларның сәламәтлегенә һәм үсешенә зыян китерә торган мәгълүматтан яклау турында" Федераль закон кабул ителде.

Яшүсмерләренен хокукка каршы тәртибен формалаштыруның төп сәбәпләренен берсе булып социаль факторлар тора. Алар исәбенә гаиләдәге авырлыклар, балаларның социаль ятимлегә, ата-аналарның балаларны тәрбияләү бурычларын үтәмәве, балаларга карата мәрхәмәтсез мөгәмәлә, сукбайлык, үсмерләрен өлкәннәр тарафыннан жинаятьчел эшчәнлеккә жәлеп итү керә.

Моннан тыш, балигъ булмаганнарның хокук бозулары һәм жинаятьләренен шактый югары дәрәжәсен саклап калу сәбәпләре исәбенә закон белән проблемалары булган, хокук бозулар һәм жинаятьләр кылган, жеза үткән балигъ булмаганнарга ведомствоара ярдәм итүне оештырганда профилактика субъектларының үзара эшчәнлегенен житәрлек дәрәжәдә булмавын да кертергә мөмкин.

Балигь булмаган хокук бозучыларны жэмгыяткэ реинтеграциялэуең нэтижэле системасы булмау кабатланган жинаятълэрнең югары процентын да аңлата; исерек хэлдэ балигь булмаганнар тарафыннан кылынган жинаятълэр санының артуына китерэ торган яшүсмерлэрнең иртэ алкоголизациясе арту; яшүсмерлэр арасында рэхимсезлек.

Шулай итеп, ведомствоара профилактика эшен оештыруда социаль булмаган тэртипкэ һэвэс яисэ закон белэн конфликтка кергэн балигь булмаганнарны озатып баруның яңа социаль педагогик һәм психологик тернэклэндерү технологиялэрен, шулай ук балигь булмаганнар һэвэс яисэ хокук бозулар кылган гаилэлэр белэн эшлэу технологиялэрен һәм методикаларын кертүгэ аерым басым ясарга кирэк.

Социаль ярдэмнең өзлексезлеген тээмин итү-ведомствоара бурыч һәм төрле органнар һәм учреждениелэр эшчэнлеген координациялэүгэ, балигь булмаганнарның үзлэренэ һәм аларның гаилэ эгъзаларына, шулай ук аларның проблемалары белэн шөгьльлэнүче белгечлэргэ реабилитация процессының барлык этапларында мэгълүмати ярдэм күрсэтүгэ бэйле мәсьэлэлэрне хэл итүне талэп итэ.

Районда балигь булмаганнар һәм аларның гаилэлэре белэн индивидуаль профилактика эшендэ дэвамчанлыкны оештыру буенча комплекслы чаралар күрелэ, элеге эшнең нэтижэлелеген күтэрү өчен асоциаль тэртипкэ тартылган яки закон белэн конфликтка кергэн балигь булмаганнар өчен социаль-тернэклэндерү пространствосы инфраструктурасын үстерүне дэвам итэргэ кирэк. Ведомствоара өзлексез ярдэм итүне оештыру, балигь булмаганнарның элеге категориялэрен социаль адаптациялэу һәм реабилитациялэу проблемаларын хэл итү буенча өстэмэ чаралар күрү зарур.

Подпрограмманың төп принцибы - дөрес тормыш омтылышларын формалаштыру-балигь булмаганнарның, бигрэк тэ асоциаль тотышка һэвэс яки закон белэн конфликтка кергэн яшүсмерлэрнең килэчэк векторы.

Комплекслы профилактика эшен оештыру һәм асоциаль тотышка һэвэс яки закон белэн конфликтка кергэн балигь булмаганнарны һәм аларның гаилэлэрен озата бару проблемасын хэл итүнең программ-максатчан ысулын куллану зарурлык белэн аңлатыла:

социаль өлкэнең төрле органнары һәм учреждениелэренең үзара хезмэттэшлеген координациялэу;

бердэм максатка ирешүгэ юнэлдерелгэн ведомствоара чаралар комплексын эшлэу һәм гамэлгэ ашыру;

бюджет акчаларыннан файдалануны оптимальлэштерү һәм социаль сясэатнең аеруча мөһим юнэлешлэрен хэл итү;

асоциаль тотышка һэвэс яки закон белэн конфликтка кергэн балигь булмаганнарны социализациялэу һәм реабилитациялэу өчен шартлар тудыру бурычларын хэл итү.

Ярдэмче программаны гамэлгэ ашыру кысаларында арадаш нэтижэлэрне күзэтү һәм программа чараларына тиешле төзэтмэлэр кертү өчен кирэкле эшлэнгэн индикаторлар нигезендэ чараларның нэтижэлелегенэ мониторинг ясау каралган.

2023 елда балигь булмаганнар тарафыннан 10 жинаять кылынган, яшүсмерлэр арасында жинаятьчелекнең чагыштырма күләме 3,9 процент тэшкил итэ. 2024 елның 8 аенда балигь булмаганнар тарафыннан теркэлгэн жинаятълэр юк. 7 балигь булмаган бала 4 ижтимагый куркыныч гамэл кылган, эмма жинаять жаваплылыгына тарту яшенэ житмэгэн.

2024 елның 8 ае нәтижеләре буенча Балигъ булмаганнар эшләре буенча бүлекчәдә 13 балигъ булмаган бала исәптә торды (2023 - 20).

Исәпкә алынучы балигъ булмаганнарның 70 проценттан артыгы ял итү эшчәнлегә белән тәэмин ителгән.

Бу балигъ булмаганнар арасында хокук бозуларны профилактикалау проблемаларын хәл итүдә программалы-максатчан алымны киләчәктә дә куллану зарурлыгына китерә.

2. Ярдәмче программаның төп максаты һәм бурычлары.

Ярдәмче программаның көтелә торган ахыргы нәтижеләре, аны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары тасвирламасы

Ярдәмче программаның максаты-балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген, хокук бозуларын һәм жинаятьләрен профилактикалау эшчәнлегенең нәтижелелеген арттыру, шулай ук аларның хокукларын яклау.

Ярдәмче программаның максатына ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү таләп ителә: балигъ булмаганнар белән эшләүнең инновацион формаларын һәм методларын куллану; балигъ булмаганнар арасында күзәтүчесезлекне һәм хокук бозуларны профилактикалауның район системасы инфраструктурасының һәркем файдалана алырлык булуын үстерү һәм арттыру, закон белән конфликтка кергән, шул исәптән ябык типтагы махсус уку-тәрбия учреждениеләреннән кайткан балигъ булмаганнарны социаль тернәкләндерү, тәрбия колонияләре;

балаларга һәм яшьләргә әхлакый һәм патриотик тәрбия бирүне камилләштерү.

Ярдәмче программа бурычларын хәл итү өчен түбәндәге чараларны гамәлгә ашыру каралган::

Эчке эшләр органнарының балигъ булмаганнар эшләре буенча бүлекчәләрендә исәптә торучы балигъ булмаганнар санын 2024 елда 13 кешедән 2029 елда 10 кешегә кадәр киметү;

14-17 яшьлек балигъ булмаганнарның гомуми санында жинаять кылган 14-17 яшьлек балигъ булмаганнарның өлеше кимү;

район эчке эшләр органының балигъ булмаганнар эшләре буенча бүлекчәсендә исәптә торучы балигъ булмаганнарны ял итү эшчәнлегә белән тәэмин итү 2024 елда 70 проценттан 2029 елда 95 процентка кадәр.

Ярдәмче программа чараларының нәтижелелеген бәяләү өчен түбәндәге күрсәткечләрдән файдаланырга тәкъдим ителә:

Эчке эшләр органнарының балигъ булмаганнар эшләре буенча бүлекчәләрендә исәптә торучы балигъ булмаганнар саны;

балигъ булмаганнарның гомуми санында жинаять кылган балигъ булмаганнарның өлеше; балигъ булмаганнар тарафыннан кылынган жинаятьләренең, тикшерелгән жинаятьләренең гомуми санының чагыштырма күләме.

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру срогы 2025 - 2029 елларга исәпләнгән.

Төп максат, бурычлар, нәтижеләрне бәяләү индикаторлары, шулай ук ярдәмче программада каралган чараларны финанслау күләмнәре аның кушымтасында күрсәтелгән.

3. Ярдәмче программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Ярдәмче программаны Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы бюджеты хисабына финанслауның гомуми күләме 2721,81 сум тәшкил итә.

Ел	Минзәлә муниципаль районы бюджеты чаралары (сум)
2025	544,362
2026	544,362
2027	544,362
2028	544,362
2029	544,362
Барлығы	2721,81

Программа астындагы чараларны гамәлгә ашыруга чараларны башкаручыларның төп эшчәнлеген финанслауга бүлеп бирелә торган акчаларны куллану күз алдында тотыла.

Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм тиешле финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы бюджеты проекты формалаштырганда билгеләнгән тәртиптә ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

4. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру механизмы

Ярдәмче программаны планлаштыру, үзара хезмәттәшлек итү, координацияләү һәм аның үтәлешен гомуми тикшереп торуну ярдәмче программаның заказчы - координаторы гамәлгә ашыра, ул ел саен ярдәмче программа чараларының максатчан күрсәткечләрен һәм чыгымнарын, ярдәмче программаны гамәлгә ашыру механизмын һәм башкаручылар составын төгәлләштерә, чараларны үтәү өчен җаваплы субъектлардан ярдәмче программаны үтәү барышы турында белешмәләр соратып ала.

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру чаралар исемлеге, аларны үтәү сроклары, бюджет ассигнованиеләре күрсәтелгән еллык план нигезендә гамәлгә ашырыла.

Чараларны финанслау аларны гамәлгә ашыру өчен җаваплы һәм ярдәмче программаны үтәүче субъектлар аша гамәлгә ашырыла.

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өчен җаваплы башкаручылар квартал саен, хисап чорыннан соң килә торган айның 10 числосына кадәр, чараларны башкаручыларга бүлеп бирелә торган чараларның үтәлеше һәм үзләштерелгән акчалар турында, үсә барган йомгак белән һәм тулаем хисап елы өчен мәгълүмат тапшыралар.

Программа чараларының үтәлешен һәм финанс чараларыннан файдалануның нәтижәлелеген Минзәлә муниципаль районының хокук бозуларны профилактикалау буенча ведомствора комиссия утырышларында даими карау планлаштырыла, анда Хокук бозуларны профилактикалау субъектлары житәкчеләре - программаны башкаручылар тыңланачак. Ел саен 1 февральгә кадәр Минзәлә муниципаль районы Советы утырышына узган елда программаны гамәлгә ашыру турында йомгаклау доклады тәкъдим ителә.

5. Ярдэмче программаның икътисады, социаль һәм экологик нәтижәләлеге баянлау

Ярдэмче программа чараларын үтәү:

балигъ булмаганнарның хокук бозуларын профилактикалау системасының нәтижәләлеге арттырырга, хокук бозуларны кисәтү эшчәнлеге оештыруга профилактиканың барлык субъектларын жәлеп итәргә;

хокук бозуларны профилактикалау мәсьәләләрен норматив-хокукий жайга салуны тәэмин итәргә;

законнарны үтәүче гражданның яшәү рәвешен формалаштыру өчен мәгълүмати-пропаганда эшчәнлегеннән тулырак файдалану; яшүсмерләр арасында криминоген везгыягәне тотрыктыландырырга, шул исәптән балигъ булмаганнар тарафыннан кылынган мөлкәти жинаятьләргә кимсетергә.

ЦРБ» (по согласованию),	2025-2029 сл	МКУ ОО	ОМВД (по согласованию)																																																											
1.8. Мәктәпләрдә, махсус урта уку йортында балаларны караучысыз һәм күзәтүчәсез тәрбияләгән өчен ата-аналарның жаваплылығын арттыру, женс жинаятылар үшешен кистәү (имин булмаган гаиләләр белән индивидуаль эшләү, укучыларның тискәре тәртибе турында тиешле органнарға мәгълүмат бирү), эзәрлекләүне (буллинг) профилактикалау мәсьәләләре буенча ата-аналар жыелышлары, конференцияләр, конфорийлар уздыруны оештырырга. «Медикиндлектә балаларның мәгълүмати иминлеге», «яшүсмер тәрбиясе», «гаиләдә һәм мәктәптә көч куллануны профилактикалау», «балалар буш вакытта нәрсә белән мәшгуль», «балалар һәм акча», «экстремизм чыганақлары», «яшьләр һәм наркотиклар», «ни өчен балалар ялганлай?», «темаларына лекцияләр һәм әңгәмәләр үткәргә», "Суицид: батырлыкмы әллә көчсезлекме?".	МКУ ОДМС	МКУ ОО, МКУ	ОСЗ МТЗ и СЗ РТ (по согласованию)																																																											
1.9. Физкультура-спорт һәм хәйрия спартакиадалары, ярышлар, фестивальләр һәм конкурслар оештырырга.	МКУ ОК	ОСЗ МТЗ и СЗ РТ (по согласованию)																																																												
1.10 Ятим балалар, ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар һәм һөнәри белем бирү учреждениеләрендә белем алучы ятим балалар, ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар арасынан булган	МКУ ОК	ОСЗ МТЗ и СЗ РТ (по согласованию)																																																												

3.2. Укучыларнын һәм яшьлернен ялын мониторингларга һәм анын нигезенда кгуб формированиеларе, спорт секциялере, түтәрекләр, укучу курслары, шул исәптән яшьлерне патриотик тәрбияләүне тәмин итәргә	МКУ ОО, МКУ ОДМС, 2025- 2029 ел		Торучыларнын гомуми санынан ял итү эшчәндеге белән бәйле балигъ булмаганнарны н чагыштырма күләме, процентлар																																																																																																																											
3.3. Мактап укучылары һәм студентлар өчен хәрби- патриотик лагерлар оештырырга	МКУ ОО 2025- 2029 ел																																																																																																																													
3.4. Магариф учреждениелеренде укучыларны наркотикларнын законсыз айланеше өлкәсенде хокук бозулар кылуга жәлеп итүне кистәү буюнча уртақ чарадар үткәрергә.	МКУ ОО, ГЛУЗ «Мензелинская ПРБ»(по согласованию), ОМВД(по согласованию																																																																																																																													

7. Кулланылган кыскартулар исемлеме

ИК – Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты.
ОМВД – Россия Эчке эшләр министрлыгының Минзәлә районы буенча бүлгә.
ОУФСБ- Россия Федераль куркынычсызлык хезмәтенен Татарстан Республикасы буенча идарәсе бүлгә.
МКУ ОДМС- "Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Яшыллар эшләре һәм спорт бүлгә" МКУ
МКУ ОО - "Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитетының мегариф идарәсе " муниципаль казна учреждениесе.
ГАУЗ «Мензелинская ЦРБ» - «Минзәлә үзәк район хастаханәсе» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе.
ОСЗ МТЗ и СЗ РТ - Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Минзәлә муниципаль районындагы социаль яклау бүлгә.
МКУ ОК- ТР Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитетының «Мәдәният бүлгә» муниципаль казна учреждениесе.
«ФОРПОСТ»- «Форпост «жәмагать тәртибен саклау буенча яшыллар (мәктәп) формированиеләре үзәгә» муниципаль бюджет учреждениесе.
ГБУ ЦЗН - "Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының халыкны эш белән тәэмин итү үзәгә" ДБУ
Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитетының опека һәм попечителълек бүлгә.
КДН и ЗП - Минзәлә муниципаль районының багитъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе.
ФКУ УИИ УФСИН России по РТ- Минзәлә районы филиалы Федераль казна учреждениесе Жазаларны үтәтү федераль хезмәтенен Татарстан Республикасы буенча Идарәсе жинаять төзәтү инспекциясе.
СП-Минзәлә муниципаль районының авыл жирлекләре.

9. Ярдэмче программаны гамалга ашыру натижәләрен бәяләү индикаторлары

Бурьчларнын исеме	Бәяләү индикаторлары ахыргы натижәләр (үлчәү берәмлекләре)	Индикаторларнын кыйммәтләре						
		База күрсәткечә 2024ел	2025ел	2026ел	2027ел	2028ел	2029ел	
1. Багитъ булмаганнар белән эшләүенң инновацион рәвешләрен һәм ысулларын куллану	Эчкә эшләр органынын багитъ булмаганнар эшләре буенча бүлекчәсендә исәптә торучы багитъ булмаганнар саны, кеше	13	12	12	11	11	10	
2. Багитъ булмаганнар арасында күзәтүчәсезлекне һәм хокук бозуларнын профилактикаләунын, закон белән конфликтка кергән, шул исәптән ябык типтагы махсус укыту-тәрбия үчреждениеләреннән, тәрбия колонияләреннән кайткан багитъ булмаганнарнын социаль реабилитацияләүен район системасы инфрастрүктурасыннан файдаллану мөмкинлеген үстөрү һәм арттыру	Жинаять кылган 14-17 яшьлек багитъ булмаганнар өчен 14 - 17 яшьлек багитъ булмаганнарнын гомуми санынын проценты	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	
3. Багаларта һәм яшьләртә ахлакый һәм патриотик тәрбия бирүне камилләштерү	Эчкә эшләр органынын багитъ булмаганнар эшләре буенча бүлекчәсендә исәптә торучыларнын гомуми саныннан ял итү эшчәнлегә белән бәйлә багитъ булмаганнарнын чагыштырма күләме, процентлар	70	73	75	78	80	83	